

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Nebojme sa komunikovať

Argumentačné fauly

Vypracoval: Mgr. Václav Papež

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu „Ľudské zdroje“.

www.esf.gov.sk

www.minedu.gov.sk

Čo to je???

😊-naoko platné, zdanlivo rozumné, vedia rýchlo vyvolať reakciu.

😞-nelogické, odpútavajú pozornosť, náročne sa hľadajú.

Vyberanie čerešní

Poukazuje na výnimočné prípady, pričom veľké množstvo opačných prípadov sa zamlčí.

„Imigranti sú super, pozri, ako sa Mahmed začlenil do spoločnosti, pracuje ako právnik a chová včely. Imigrácia je bohatstvo ľudstva!“

„Imigranti sú leniví flákači, v jednom tábore nič nerobia, jeden z nich, Mahmed, dostal hlad a vylúpil mäsiarstvo. Počul som o inom, ktorý údajne znásilnil istú ženu. Migráciu by som zakázal!“

Na základe extrémne pozitívneho či negatívneho prípadu robíme zovšeobecňujúce závery.

Údený sled

Odpútanie pozornosti.

Koaliční politici reagujú na obvinenia z korupcie poukazovaním na bývalé nedostatky opozície:

Politik A: „Podľa čísel vlastného rezortu ste z troch dostupných ponúk zvolili tú najdrahšiu. Daňových poplatníkov ste tak ukrátili o 100 miliónov eur.“

Politik B: „Toto sme už všetci tisíckrát počuli. Čo ste robili vo vláde vy? Mali ste štyri roky a nič ste neurobili pre ľudí, zamestnanosť sa zvýšila o 5 %. Teraz máme najrýchlejšie rastúcu ekonomiku vo V4.“

Útok ad hominem (na človeka)

Spochybňuje sa dôveryhodnosť debatujúceho, jeho odbornosť, neustrannosť, napáda sa jeho výzor.

„Ty si platený troll!“

„Pozrite sa, hovorí o morálke a sám je rozvedený!“

„Pozri odkiaľ prišiel, jeho nepočúvaj!“

Bez ohľadu na výzor, vek, vzdelanie či politické presvedčenie treba argumentovať vecne. Tvrdenie je pravdivé či nepravdivé bez ohľadu na to, kto ho vysloví.

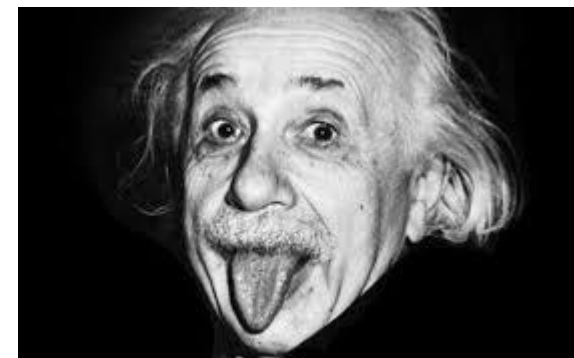
Bezdôvodné odvolávanie sa na authority

Opak útoku ad hominem.

„Tvrdenie je správne, lebo si to myslí (povedal to) ten a ten a ide o autoritu v danej oblasti, ktorá má 30 rokov skúseností.”

„On to musí vedieť, maturoval s vyznamenaním.”

„Ja už mám 80 rokov, čo ty o tom môžeš vedieť?”

Odvolanie sa na authority však samo o sebe nepredstavuje žiadny argument. Mýliť sa môže aj kapacita. Správny argument môže mať aj nevzdelanec.

Falošné prirovnanie/falošná analógia $a=b$

- Keď chceme niečo zdôrazniť, často používame prirovnania, ktoré nie sú vecne správne.

A: Mám strach, že keď do Európy budú nekontrolovane prichádzať imigranti, príde s nimi aj viac extrémistov.

B: To je ako keby som počul Breivika. Ten a jemu podobní s tým tiež mali problém...

Nie je fér dotyčného odsúdiť a prirovnať ho niekomu, kto zabil desiatky ľudí len preto, že sa bojí.

Falošná dilema

„Bud' si s nami, alebo si proti nám!“

*„Ty si proti Ficovi? To ti nevadí,
že Matovič robil daňové podvody?“*

Veci zväčša nie sú čierne-biele, to, že sme proti niečomu, ešte neznamená, že sme za niečo. Falošná dilema má cieľ vtiahnuť nás do sporu, v ktorom nie sme.

Všetci predsa vedia...

- Uveríme úvahe, že pokiaľ niečo hovorí viac ľudí, musí to byť pravda.

„Spýtaj sa hocikoho a potvrdí ti, že s bezdomovcami sú len samé ťažkosti.“

1. Chýba dôkaz, že to všetci hovoria.
2. Aj keby to hovorili, to ešte neznamená, že to tak je.

Neporaziteľna ignorácia

- Trvanie na tvrdení bez ohľadu na to, aké kvalitné protiargumenty uvádzate.

„Mne je jedno, čo tvrdia experti, mňa nepresvedčíš, ja viem svoje.“

„Takých príkladov a štatistík ti môžem priniesť stovky. Ja uznávam len to, čo som sám zažil.“

Ak sa zmierime s tým, že neexistujú kvalitné dáta a poznatky z dôveryhodných zdrojov, je zbytočne viesť ďalej debatu.

Šmýkačka do pekla

- Udalosť A zapríčiní rad udalostí B, C, D, E,...K-atastrofu.

„Keď povolíme mladým moslimkám šatky, nasťahuje sa tu viac moslimov, o chvíľu tu budú stavať mešity a nakoniec na Slovensku bude platiť právo šaríja.“

Udalosti môžu mať rôzne faktory, nie je nevyhnutné, aby kĺzali „do pekla“ tak, ako oponent naznačuje.

Aktivita:

- Vytvorte dialóg na motív argumentačného faulu – údený sled' (scénka)
- Vytvorte argumentačné fauly k týmto tvrdeniam:

Cestovanie lietadlom je nebezpečné.

Guláš by mal obsahovať papriku.

Učenie zťažuje oči.

Ďakujem za pozornosť.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu „Ľudské zdroje“.

www.esf.gov.sk

www.minedu.gov.sk

Literatúra:

Jurík, J. Najčastejšie argumentačné chyby [online]
<https://ippr.sk/c/154-argumentacne-chyby> (2019)

Argumentační fauly. [online]
<http://www.hatefree.cz/co-delat-kdyz/argumentacni-fauly> (2019)